Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Eduskunta
Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta
tyv@eduskunta.fi

27.9.2017

Kirjallinen
asiantuntijalausunto

Viite Asiantuntijakuuleminen työelämä- ja tasa-arvovaliokunnassa 28.9.2017

ASIA U 39/2017 VP VALTIONEUVOSTON KIRJELMÄ EDUSKUNNALLE KOMISSION EHDOTUKSESTA EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUKSEKSI (MAANTIELIIKENTEEN AJOAIKA-ASETUKSEN JA AJOPIIRTURIASETUKSEN MUUTTAMINEN)

Asetusehdotuksen 12 artiklan yhteydessä on esillä on ollut myös ajoajan lisääminen 12 artiklaan. Ajoaikaa voisi pidentää poikkeustapauksissa kuljettajan harkinnalla.

Työ- ja elinkeinoministeriö katsoo, että tämä lisäisi joustoa, mutta samalla olisi perusteltua säätää asetuksessa ajoajan ylittymisen (nykyisin vuorokautinen ajoaika on 9 tai 10 tuntia) enimmäismäärästä, jotta ylityksen määrä ei jäisi näissä poikkeustilanteissakaan tapauskohtaisesti harkittavaksi.

Työajan suhde ajoajan pidentämiseen

Työaikalain 2 §:n 2 momentin perusteella työaikalain säännöksiä moottoriajoneuvon kuljettajan päivittäisestä lepoajasta, vuorokausilevosta, viikoittaisesta vapaa-ajasta ja siitä poikkeamisesta (lain 28 §:n 1 ja 2 momentin ja 29–32 §:t) ei sovelleta lainkaan moottoriajoneuvon kuljettajan työhön, johon sovelletaan ajo- ja lepoaika-asetusta. Ajo- ja lepoaika-asetuksessa säädetään sen soveltamisalaan kuuluvien kuljettajien lepoajoista kattavasti.

Työaikalain 30 §:ssä säädetään moottoriajoneuvon kuljettajan vuorokausilevosta ja 31 §:ssä viikoittaisesta vapaa-ajasta. Alan keskeisissä työehtosopimuksissa on sovittu moottoriajoneuvon kuljettajan lepoajoista työaikalaista poiketen. Lepoaikamääräykset ovat yhdenmukaisia ajo- ja lepoaika-asetuksen säännösten kanssa.

Työaikalain 8 §:ssä säädetään moottoriajoneuvon kuljettajan työajasta. Moottoriajoneuvon kuljettajan vuorokautinen työaika saa olla enintään 11 tuntia vuorokausilepoa seuraavan 24 tunnin yhdenjaksoisen ajanjakson aikana. Jos moottoriajoneuvon kuljettajan työtä ei voida muulla tavoin järjestää tarkoituksenmukaisesti, saadaan vuorokautista työaikaa pidentää enintään 13 tunniksi, jos työaika ei ylitä 22 tuntia pidennetyn

työajan jälkeistä vuorokausilepoa seuraavan 48 tunnin ajanjakson aikana. Alan keskeisissä työehtosopimuksissa on myös työaikalain 8 §:stä sovittu toisin.

Alan keskeisissä työehtosopimuksissa määritelty säännöllinen työaika on 80 tuntia kahden viikon jaksoissa.

Sovellettavasta työaikamuodosta riippuen työaikalain säännöksillä/työehtosopimusten määräyksillä voi joissakin yksittäistapauksissa olla merkitystä esillä olleen 12 artiklan soveltamisessa. Esimerkiksi jos jaksotyössä sovellettava 80 h/2 vkoa sattuu umpeutumaan samaan aikaan kuin esillä ollut ajoajan pidennys olisi tarpeen.

Esillä ollut 12 artiklan lisäys ajoajan pidentämisestä ei oikeuta ylittämään säännöllisen työajan enimmäismäärää. Tällainen ylitys on teoriassa mahdollinen, mutta se olisi käytännössä hyvin harvinainen.

Seija Jalkanen
Vanhempi hallitussihteeri